

ლს დადგინდა, შესაბამისად, ამგვარი მოთხოვნა არ არსებობდა სადავო შემთხვევის დროს.

II. სასამართლოს მსჯელობის შეჯამება

უზენაესმა სასამართლომ საკასაციო საჩივარი ნაწილობრივ დააკმაყოფილა, გააუქმა სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება და საქმე ხელახლა განსახილველად უკან დააბრუნა. კერძოდ, საკასაციო სასამართლო არ დაეთანხმა სააპელაციო სასამართლოს განმარტებებს მიზეზობრივ კავშირთან დაკავშირებით და მიუთითა, რომ ზიანის ანაზღაურების ზოგადი წესების თანახმად აუცილებელია სახეზე იყოს მიზეზობრივი კავშირი მართლსაწინააღმდეგო ქმედებასა და დამდგარ ზიანს შორის. საკასაციო სასამართლოს განმარტებით, ეს არის კანონის ზოგადი მოთხოვნა, რომელსაც ითვალისწინებდა როგორც ამჟამად მოქმედი, ისე საბჭოთა კავშირის დროს მოქმედი სამოქალაქო კოდექსი. შესაბამისად, მიუხედავად სპეციალური რეგულირებისა, ზიანის ანაზღაურების მიმართ მოქმედებს ზოგადი წესები და მიზეზობრივი კავშირის დადგენის გარეშე ანაზღაურების ვალდებულება არ არსებობს. თუმცა, ამავე დროს უზენაესმა სასამართლომ უარყო კასატორის პოზიცია გადახდილი თანხების სარჩენი პირისაგან უკან გამოთხოვის თაობაზე, ვინაიდან, მოქმედი რეგულაციის თანახმად, ამგვარი გამოთხოვა დასაშვებია იყო მხოლოდ მაშინ, თუკი თანხების გაანგარიშდა წინასწარ გამიზნული ყალბი საბუთების საფუძველზე, ანგარიშში შეცდომის გაპარვის ან მონაცემთა დამალვის შემთხვევაში, რამაც გავლენა იქონია ზიანის თანხის ოდენობაზე.

გოჩა ოყრეშიძე

► 1.6 – 11/2020

მთავარი ნივთის საკუთრების საკუთვნებელზე გავრცელების ვარაუდი

საცხოვრებელ ბინაში არსებული ნივთები, რომლებიც მიიჩნევა საკუთვნებლად, ითვლება საცხოვრებელი ბინის მესაკუთრის საკუ-

თრებად, სანამ საპირისპირო არ დადასტურდება.

(ავტორის სახელმძღვანელო წინადადება)

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2013 წლის 10 ივლისის გადაწყვეტილება № ას-26-24-2013

სკ-ის 151-ე და 158-ე მუხლები

II. ფაქტობრივი გარემოებები

მოსარჩელებმა სარჩელი შეიტანეს შემოსავლების სამსახურისა და ერთ-ერთი ინდივიდუალური მენარმის მიმართ და მოითხოვეს აღსრულების ეროვნული ბიუროს აქტით დაყადებული მოძრავი ნივთების (სავარძელი, მაგიდა, ტახტის, მაცივარი და ა.შ.) ყადაღისაგან გათავისუფლება. მოსარჩელეთა მითითებით ქონებას ყადაღა დაადო აღსრულების ეროვნულმა ბიურომ, მოპასუხე ინდივიდუალური მენარმის მიმართ შემოსავლების სამსახურის მიერ გამოტანილი ბრძანების საფუძველზე. მოსარჩელები მიუთითებდნენ, რომ ინდივიდუალური მენარმე დროებით ჩანერილი იყო მათ კუთვნილ საცხოვრებელ ბინაში, თუმცა გარკვეული დროის შემდეგ რეგისტრაცია გაუქმდა. მოსარჩელეთა განმარტებით სადავო ქონება წარმოადგენდა მათ საკუთრებას და შეცდომით დაედო ყადაღა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილებით სარჩელი არ დაკმაყოფილდა. გადაწყვეტილება უცვლელად იქნა დატოვებული სააპელაციო სასამართლოს მიერაც. სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ მართალია საცხოვრებელი ბინა საკუთრების უფლებით ეკუთვნოდა ერთ-ერთ მოსარჩელეს, თუმცა მოპასუხე ინდივიდუალური მენარმე არის მოსარჩელეთა ძმა და ცხოვრობს აღნიშნულ ბინაში. სასამართლოს განმარტებით „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის 32-ე მუხლის მიხედვით მოსარჩელებს უნდა დაედასტურებინათ, რომ დაყადებულ ნივთებზე მათ გააჩნდათ საკუთრების უფლება, რაც მათ ვერ შეძლეს. სასამართლომ გამორიცხა მოძრავი ნივთების მფლობელის მიმართ

არსებული პრეზუმფცია, ვინაიდან ბინაში ცხოვრობდნენ როგორც მოსარჩელები, ისე მოპასუხე, ამიტომ პრეზუმფცია სამივეზე ვრცელდებოდა.

II. სასამართლო მსჯელობის შეჯამება

საკასაციო სასამართლომ სრულად დააკმაყოფილა საკასაციო საჩივარი და ყადაღისგან გაათავისუფლა სადავო ქონება. სასამართლოს განმარტებით, ასეთი ტიპის დავებში მტკიცების ტვირთი აწევს მოსარჩელეს, რომელმაც უნდა დაადასტუროს სადავო ქონებაზე მისი საკუთრების უფლება. ამ კუთხით მოსარჩელე მიუთითებდა, რომ ვინაიდან ნივთები განთავსებულია მის საკუთრებაში არსებულ ბინაში, ამიტომ ისინი მოსარჩელეს ეკუთვნის. სასამართლომ ყურადღება გაამახვილა სკ-ის 151 და 158 I მუხლებზე და განმარტა, რომ ვინაიდან სადავო ნივთები იმყოფებოდა მოსარჩელის კუთვნილ საცხოვრებელ ბინაში, ამიტომ მოპასუხე შემოსავლების სამსახურს უნდა ემტკიცებინა, რომ სადავო ნივთები არ ეკუთვნოდა მოსარჩელეს. სადავო ნივთები სკ-ის 151-ე მუხლის თანახმად წარმოადგენდა საკუთვნილებს, შესაბამისად, არსებობდა პრეზუმფცია, რომ მთავარი ნივთის მესაკუთრე იყო საკუთვნილების მესაკუთრეც.

გონა ოყრეშიძე

▶ 1.7 – 11/2020

საბანკო გარანტიის საფუძველზე გადახდილის პრინციპალისთვის დაბრუნება

1. საბანკო გარანტიის ნამდვილი ხელშეკრულების საფუძველზე ბენეფიციარისათვის გადახდილი თანხის უკან გამოთხოვა დაუშვებელია უსაფუძვლო გამდიდრების წესების საფუძველზე.

2. ვალდებულების დარღვევის შემთხვევაში კრედიტორი უფლებამოსილია გაანაღდოს საბანკო გარანტია. გარანტიის საფუძველზე გადაცემული შესრულების გამოთხოვის შე-

საძლებლობას კანონმდებლობა არ ითვალისწინებს.

(ავტორის სახელმძღვანელო წინადადება)

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2019 წლის 1 მარტის გადაწყვეტილება №ას-1681-2018

სკ-ის 879-ე, 881-ე და 976-ე მუხლები

II. ფაქტობრივი გარემოებები

მენარდე კომპანიასა და თავდაცვის სამინისტროს შორის დაიდო სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ ორი ხელშეკრულება. ხელშეკრულებებით დადგენილი მინოდების ვადის გადაცილების მიზეზით სამინისტრომ კომპანიას დააკისრა პირგასამტეხლო, რის გადახდაზეც მენარდემ უარი განაცხადა. საბოლოოდ, სამინისტრომ მოთხოვნის აღსასრულებლად მიმართა სასამართლოს, რომელმაც ნაწილობრივ დააკმაყოფილა სამინისტროს მოთხოვნა და მენარდეს პირგასამტეხლოს სახით დააკისრა 5,000 ლარის გადახდა, რაც მენარდემ გადაიხადა. მიუხედავად ამისა, სამინისტრომ გაანაღდა საბანკო გარანტია და დამატებით მიიღო, ჯამში 40,659, ლარი. შესაბამისად, მენარდემ სამინისტროსგან მოითხოვა ზედმეტად მიღებული თანხის ანაზღაურებას. სამინისტრომ სარჩელი არ ცნო და განმარტა, რომ პირგასამტეხლო 5,000 ლარის ოდენობით მოსარჩელემ გადაიხადა ვადის დარღვევის გამო, სასამართლოს გადაწყვეტილების საფუძველზე, ხოლო საბანკო გარანტიის განაღდებას საფუძველად დაედო მენარდის მიერ ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებების დარღვევა, რის გამოც გარანტმა დააკმაყოფილა ბენეფიციარის მოთხოვნა. პირველი ინსტანციის სასამართლომ სარჩელი დააკმაყოფილა და სამინისტროს მენარდის სასარგებლოდ დააკისრა 40,659 ლარის გადახდა. გადაწყვეტილება ძალაში იქნა დატოვებული სააპელაციო სასამართლოს მიერაც.